

aprovisaci, zjišťuje sice soud, že o jejich zpronevření neměl nikdo z úředních orgánů obce vědomost. Leč tu vyloučena jest beztrestnost proto, že tu byly půtahy trestného činu. V napadeném rozsudku se totiž zjišťuje, že starosta v neděli dne 20. listopadu 1927, když mu obžalovaný předával 33.749 Kč 92 h, žádal od něho a také obdržel záruční prohlášení »pro možnou ztrátu obce«. Měl proto starosta jako vrchnost podezření, že škoda činí více než oněch již zaplacených 33.749 Kč 92 h. K vyloučení použití § 187 tr. zák. není třeba, by vrchnost měla určitou vědomost o vině pachatelově, stačí již půtahy odůvodněné podezření proti obviněnému a to tu podle řečeného bylo (srv. sb. n. s. čís. 573, 1088, 1930, 2024 a 2684). Podle toho nebyla v souzeném případě škoda před tím, než se vrchnost dozvěděla o zavinění obžalovaného, nahrazena vůbec. Při nedostatku včasnosti náhrady škody nelze však obžalovanému přiznati dobrodiní beztrestnosti ve smyslu § 187 tr. zák. Aniž bylo třeba obírat se důvodem zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř., bylo odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný již podle čís. 9 b) § 281 tr. ř. Poněvadž jsou tu všechna potřebná zjištění, jež dovolují rozhodnouti ihned ve věci samé, bylo podle § 288 čís. 3 tr. ř. obžalovaného uznati vinným zločinem zpronevěry v úřadě podle §§ 181, 182 tr. zák.

Čís. 3390.

Uvedení těžkého, byť i prázdného vagonu na kolejích v pohyb nutně vyžaduje, by osoby při úkonu tom činné měly naprostou jistotu, že dráha pro pohybující se vůz jest volná a že bezpečnost lidí nacházejících se v místech, kam až vůz může dojeti, nijak není tím ohrožena.

Při posunování má vždy jíti jeden dělník před posunovaným vagonem, aby viděl, zda koleje jsou volné.

Pachatele neomlouvá, že i poškozený nedbal předpisů.

Trestná nedbalost podle §§ 335, 337 tr. zák. nevyžaduje po subjektivní stránce, by pachatel předvídal bezprávný výsledek, stačí, když si nebezpečnost svého jednání (opomenutí) neuvědomil z nedostatku povinné péče.

(Rozh. ze dne 13. února 1929, Zm I 434/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Lito-
měřicích ze dne 9. června 1928, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje ohledně obou obžalovaných výtky neúplnosti podle čís. 5 a hmotněprávní zmatek podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Neúplnost podle § 281 čís. 5 tr. ř. spatřuje v tom, že nalézací soud ne-

přihlížel ke skutečnostem: a) že první poloprázdný vagon posunovalo více lidí, kdežto prázdný jen oba obžalovaní; b) že obžalovaný Frant. Ant. D. tlačil prázdný vagon na opačné straně ve směru posunování, než na které byl R. u přednějšího vozu, a nemohl proto viděti, že za posunování obou vozů R. zašel za přední vagon mezi koleje; c) že R-ovi bylo známo, že jest zakázáno vstupovati mezi koleje, a, když již mezi koleje vstoupil, měl se obrátiti zády k prvnímu a obličejem k druhému vagonu, by viděl, co se s druhým vagonem děje. Tyto skutkové okolnosti skutečně při hlavním přelíčení na jevo vyšlé nelze při správném právním stanovisku, jež nalézací soud zaujal při posuzování případu, označiti za rozhodné, by mohly pozměniti základnu skutkových zjištění do té míry, že by rozhodnutí o právních otázkách a podřadění případu pod trestní normu tím bylo podstatně dotčeno. Nelze přisvědčiti názoru zmateční stížnosti, že nebylo povinností obžalovaných a nebylo za dané situace ani možným starati se o to, zda jest někdo mezi oběma vagony, a že nemohli předvídati, že R. proti předpisům vstoupí neočekávaně mezi koleje. Uvedení vagonu, byť i prázdného, přes to těžkého, na kolejích v pohyb nutně vyžaduje, by osoby při úkonu tom činné měly naprostou jistotu, že dráha pro pohybující se vůz jest volná a že bezpečnost lidí nacházejících se v místech, kam až vůz může dojeti, nijak není tím ohrožena. Rozsudek zjišťuje, že oba obžalovaní začali tlačiti zadnější úplně prázdný vůz bez potřeby, neohlížeje se na to, že je před nimi, třeba i ve volném pohybu, jiný jen z části vyprázdněný vůz. Nerozhoduje, zda první vůz posunoval větší počet osob, ježto vždy byla tu možnost, že se tento vůz z té neb oné příčiny zastaví nebo bude se pomaleji pohybovati a zadnějším vagonem může býti dostihnut. Rozsudek zjišťuje dále, že obžalovaní takto zavinili současné posunování obou vozů, a že tato skutečnost způsobila náraz druhého vozu na vůz přední, tlačенý při zadním nárazníku Adolfem R-em a tím jeho těžké zranění. I když poškozený R. jednal proti předpisům a úraz si spoluzavinil, což rozsudek zjišťuje, a i kdyby tu bylo spoluzavinění Františka R-eho, který se, ač měl nad posunováním dozor, vzdálil, dav k posunování rozkaz dosti nejasný, nevylučují okolnosti ty trestní zodpovědnost obžalovaných, jakmile se jejich jednání (opomenutí), stalo jednou z příčin trestného výsledku. To tím méně, ani sami nešetřili, jak soud zjišťuje, předpisů, podle nichž při posunování má vždy jíti jeden dělník před posunovaným vagonem, by viděl, zda koleje jsou volné; neomlouvá je proto, že i poškozený nedbal předpisů (rozh. čís. 1566 sb. n. s.). To platí zejména i o obžalovaném Františku Antonínu D-ovi, jenž, tlačí druhý vagon po pravé straně, nemohl ovšem se svého místa viděti, že poškozený R. ustoupil z leva za první vagon a takto v místo, kde mohl býti druhým vagonem zasažen; odpovídáti jest mu za to, že posunování druhého vagonu se spoluobžalovaným P-em nezařídil tím způsobem, by si zabezpečili možnost koleje přehlédnouti. Dovojuje-li zmateční stížnost, že nelze na obžalovaných žádati, by uvážili veškeré důsledky svého jednání do všech možností, zejména by předvíдали, zda někdo v době, kdy vagony jsou již v pohybu, vkročí mezi ně, a že tu tudíž není zavinění obžalovaných v sub-

ektivním směru, přehlíží, že trestná nedbalost ve smyslu §§ 335, 337 tr. zák. nevyžaduje po subjektivní stránce, by pachatel předvídal bezprávný výsledek, že stačí, když si nebezpečnost svého jednání (opomenutí) neuvědomil z nedostatku povinné péče (srov. rozh. čís. 1534, 2025, 2193 sb. n. s.). Poněvadž tudíž jednak stížností uplatňované skutkové okolnosti při hlavním přelíčení na jevo vyšlé nejsou skutečnostmi rozhodnými, jednak skutečnosti zjištěné tvoří skutkovou podstatu onoho přečinu po stránce objektivní i subjektivní, bylo zavrhnouti zmateční stížnost jako neodůvodněnou.

Čís. 3391.

Pachatelův úmysl věc oprávněné osobě vůbec nikdy nevydati, nýbrž stav, jímž jest věc odňata z moci oprávněného, učiniti trvalým, vyžaduje se jen pro činnosti, které jest podřaditi pojmu »zadržení za sebou«, nikoliv však v případech, v nichž v úvahu přichází pojem »přivlastnění si«.

»Přivlastnění si« věci svěřené záleží již v tom, že ten, komu věc byla jen svěřena, osobuje si k ní a nad ní vykonává práva quasi — vlastnická. Výkonem takovéto dispozice po způsobu vlastnickém je zejména i zastavení věci, třeba jen na krátký čas a v úmyslu i v naději, že ji pachatel včas vyplatí a vrátí.

Zpronevěra je vyloučena jen, byl-li pachatel podle svých majetkových poměrů s to, by věc, kterou si přivlastnil, kdykoli mohl nahraditi a svému závazku dostáti.

Skutečnost, že prodatel věci prodané na splátky s výhradou práva vlastnického podal na kupitele žalobu o zaplacení zbytku kupní ceny a vymohl si (civilní) rozsudek, může míti s hlediska zpronevěry význam jen, podnikl-li prodatel kroky čelící k vydobytí pohledávky z kupní ceny dříve, než kupitel předsevzal čin, odpovídající zákonnému pojmu zadržení věci za sebou nebo jejího si přivlastnění.

Předmětem zpronevěry mohou býti věci všeho druhu (i věci spotřebitelné); výhrada vlastnictví není »conditio impossibilis« ani při šatstvu a obuvi.

Při zjišťování ceny věci, prodané s výhradou práva vlastnického, jest vzítí za základ obecnou hodnotu věci v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, při čemž jest vzítí zřetel na znehodnocení věci obvyklým užíváním, a pak jest vzítí do počtu úhrnnou výši splátek.

Kdo byl obeslán k hlavnímu přelíčení a při něm slyšen jako svědek, nevstupuje prohlášením, že se k trestnímu řízení nepřipojuje, poněvadž má civilní rozsudek (platební rozkaz), v procesní roli soukromého účastníka.

(Rozh. ze dne 15. února 1929, Zm II 462/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 15. října 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem